نمره ۲۰۰ ایکنجی دوره

۵شنبه ۲۶ اردیبهشت ۱۳۲۵

آذربایجان

مدیر :
فتحی خشگنابی

اداره‌نین محلی ستارخان خیابانی

قیمتی ۵۰ دینار

آبونه	ایلیک	۱۲۰	ریال
۶	آیلیک	۶۵	«
۳	«	۳۵	«

بو روزنامه آذربایجان دموقرات فرقه سینین اورقانیدیر

ملتیمیز

آزادلیغیمیزین حقیقی ضامنی در!

نماینده‌لریمیزین مذاکره‌دن دونوشو آذربایجان خلقینین طرفیندن طهرانا مستنداتلی شانلی تاریخینه زده‌نی پارلاق بیر صحیفه آچدی.

تاریخیمیز . خلقیمیزین مردانه قیامی سایه‌سینده آذربایجاندا وجوده گلمیش آزادلیغی و عمومیتله بوتون ایراناوزرینده یارانمیش دموکراتیک جریانلاری اونوتمیاجاقدر.

ایللر بویی ظلم منگنه‌سینده سیخیلیب اینلدیمه‌دن ایران خلقلری و آذربایجان ملتی اسارت زنجیرین پارچالادیقدان صونرا نورلینه قورتولاجاقوامید یوللاری گوروب و سنت . گنده آزادلیغا دوغرو گئدیرلر.

هر طرفدن آزادلیق سسی اوجالیب و هماو دموکراسی هوالشی بوتون ایران اوزه‌رینده وجوده گلمه‌سینی طلب ائدیر.

بو او دیمکدر که بوتون آزادیخواهلاریمیز آرالاریندا سارسیلماز بیر وحدت حکم سوره‌نلیک ائدیب و ایران خلقلرینین آزادلیغی اوغروندا اونلارین واحد بیر جبهه ده تشریک مساعی ایتمک لیکلرینی هاموسی دوشونموشدر.

آذربایجان نماینده‌لری طهران حکومتی نماینده‌لری ایله دانیشیقدا اولارکن بوتون ایران خلقی دانیشیقلارین نتیجه‌لرینی گوزه‌تله‌مکده ایدیلر.

تهران نماینده‌لر هیئتی‌نین ارتجاعی سیاستلرینین نتوذی آلتیندا واقع اولدقلارینا باخمیاراق مذاکره نتیجه‌سیز قالدیقدان صونرا اینه ده ایران خلقلری اوز آزادلیقلارینی آذربایجان داگوزله‌ییرلر.

آذربایجان خلقی صولسیز انتظاردان صونرا نماینده‌لرینین مراجعتی‌نی سه‌وینج و حرارتله قارشیلادی.

اونلار هله نماینده‌لریمیز طهراندا مذاکره ده اولارکن گونده‌ردیکلری تلگرافلار واسطه‌سیله آذربایجانین آزادلیغی حفظ اولماقلا برابر، بوتون ایران خلقی ایچون آزادلیق و دموکراسی طلب ائدیردیلر. اونلار اوز آزادلیقلارینین حقیقی ضامنی اولدیقدا نماینده‌لریمیزین مراجعتینی گوزه‌تله‌ییب و بوندان صونراکی وظیفه‌لرینی بیلمک ایسته‌ییردیلر.

آقای پیشه‌وری نطق ایده‌ن گنجه خیابانلاردا شدتلی یاغیش آلتیندا مثلی گورونمه‌میش ازدحاملار و هابئله دولت تیاتروسی صحنه سینده کفرانسدا اشتراک ایدنلرین طنطنه‌لی یغنجاغی، خلقیمیزین بو مسئله‌یه نه‌کیمی علاقه‌دار اولماسین گوستریر...

خلقیمیز، تاریخلر بویی اثبات ایتدیگی کیمی ایرانین آزادلیغی اوغروندا بویوک فداکارلیقلار ایتمیشدر. بو، مسلم بیر موضوع در که، بوتون ایران خلقی اونو تصدیق ایدیرلر.

بیزیم یئنده ایرانلی اولماغدان و ایرانی سه‌ومکدن آجیغیمیز گلمیر، یالنز بوندا قید ایتملی‌ییک که اولجه اوز وطنیمیز آذربایجانی، اوز آزادلیغیمیزی استعمارچیلارین حکمرانلیغیندان قورتارماغی اوزیمیزه ان مهم بیر وظیفه بیلیب و بو یولدا اوزلاباقیمیزی و اوز قهرمانلیغیمیزی اثبات ایله‌جه‌ییک.

بیزیم فرقه‌میز کاملا ملی بیر نهضت اولدیقدا عمومیتله خلقیمیزین مفکوره‌لری و ایده آللاری اوزه‌رینده وجوده گلمیشدر.

خلقیمیز اوز خصوصیتلرینی، ملی آداب و رسومین دیلین... اوزون ایللردن بری ساخلاییب و ایندی اینه اونلاری سه‌وییر.

قطعی‌در که بویوک استیلاچیلارین واشغالچیلارین
بقیه‌سی ۳نجی صحیفه‌ده

رضا . آذری

دولت تیاتروسی سالونیندا تاریخی

قونفرانس

تهرانا گوندردیگمیز محترم نماینده‌لریمیز آذربایجان ملتینه اوز مذاکره‌لرینین نتیجه‌سینی بلدیرملی ایدیلر. چونکه آذربایجان خلقی اوز ایله حقیقی و معاصر دیموقراسی اصولیله ملی مجلس و ملی حکومت قورمیش اولدوغوندان بو تولکه‌ده مترقی و متمدن ملتلر کیمی داها استقلال سیاستی قالما میشدر. استقلال سیاستی یعنی ملتین باشینا جلوه دوروب اونی اوز یش گونلیک آفتاپی ایچون هر بیر شیدن خبرسیز بو طرف او طرفه قنجلانیب سورمک، تهراندا کی ارباب‌لارین جنایتکارانه مقصدلری‌در. بیز آذربایجان ملتی ، بیز آزادلیق عشقی اولان و اونسان اوتری تمام تاریخلری شهادتیله میلیونلارلا عصرلر بویی قوربان ویرمیشیدی ده مینلرجه قوربان ویرمگه حاضر اولان آذربایجانلیلار ، ارتجاعین قارانلیق و خائنانه سیاستی واونون جنایتکار محونحوار و آلچاق فره نوکری اولان نوانسیم تشکیلاتی‌نی اوجاقلاری سوروللرینی آذربایجاندان قوووب حدود لاریمیزدان کناره آتدیقمیز کیمی باقلانی با ایران ملتینی سوء گیرده کیمی گیمرون و اونی بو گونکی محرف اوچورو ماسوق ایدن ، او منفور استقلال سیاستینی ده مدرس شکله مرز جرچوه سیندن‌ایدی اولاراق دشاری ایتمیشیک .

بونین ایچون ملتیمیزین تهرانه گیدن سوپملی نماینده‌لری اوز موکللرینه ، آذربایجانین آزادملتینه توضیحات ویرمک مجبوریتینده‌ایدیلر سه شنبه گونی آیین ۲۴ ده ساعت ۵ د ۷ یاریمدا دولت تیاتر یانمی بو ایش ایچون مقرر اولمیشیدی .

تمام تبریز اهالیسی قدیلی کیشی لی خیابانلارا دولمیش ۱۷ گونلیک انتظاردوره سینین نتیجه‌سینی آنلاماق ایستیردیلر .

مذاکراتین جریانی‌نی بوتون آذربایجانین ، بوتون ایرانین و حتی بوتون دنیانین ایشیدیب بیلمه‌سی ایچون ، تبریز رادیو سینن دانیشیق وقتی اولان ساعت سکز، معین ایدیلمیشدر .

تبریزده ستارخان خیابانینین‌هر یرلرومتلی یرینده نصب اولونموش رادیو میکروفونلارینین‌یانی مینلرجه اهالی ایله دولمیشدی .

ملی و سیاسی شعوره حقیقتا افتخار ایدیلمه‌جک قدر مالک اولان ملتیمیز اوز وطنلرین سیاسی وضعیتیندن مطلع اولماقدان اوتری بویوک‌بیر صبرسیزلیک ایچینده‌ایدی هرکسین سیماسیندا بیر جدی‌لیک بیر وقار مشاهده اولونوردی . آذربایجان خلقی ایچون بیزیم آزادلیغیمیزی تهرانین استقلالیب. امثالا یادینی اوقدر حائز اهمیت دگل ایدی ، فقط آذربایجان ملتین انتظاری و صبرسیزلیقی نه دن توتری ایدی؟

او اوز تکلیفیتی نزلیکه تدن عبارت اولدیقینی بیلمک ایستیردی اولایستیردی که، فرقه‌میز رهبرلرین توضیحاتیندان صونرا نه‌کیمی حاضر لق آپاراجاغینی بیلسین . (حاضر اول جنگه اگر ایستراییه‌ن صلح و صلاح) مثلی بیر سوزدور . بیز دوگوشدن اوتری دگل یالنیز اوز آنا یوردیمیزی اوز آزادلیغیمیزی مدافعه و محافظه‌دن اوتری حاضر لانمیشیق و بو گوندن اعتبارادا هامدا حاضر لاناجاغیق .

ساعت یدیدن تیاتر سالونی تبریز اهالی ملتین هر طبقه سیندن دعالما باغلادی یدی یاریمدا او بویوک لیکده سالون خنجاخنج دولمیشدی‌مینه باخمیه‌رسندل‌لرا ده ل اولوندیقدان یادنا جماعتین چوخیسی آیاق اوسته دورمیشدی. ستارخان خیابانیندا میکروفونلارا قولاق آسا نلارین سایی اون مینی تجاوز ایدیرایدی . ساعت سکزه قدر هامی، دقیقه‌لری سایردیلار .

ساعت سکزده پرده آچیلدی تهرانا گیدمن هیئت اورتادا آقای پیشه‌وری اولماق اوزره اوتورمیشدر اولان بویوک میزین باشیندا اوتور میشدیلار .

عزیز رهبریمیز گورونه‌نکده آلقیش طوفانی و (اوررا) سسی سالونی بورودی ، بو سیرادا آذربایجان مارشی چالینماغا باشلادی نماینده‌لر هیئتی و جماعت تماما آیاغا دلخراق یانی آچیق مدنی ملتلره خاص اولاق بیر سکوت و احترامیله ، آزاد آذربایجانیمیزین آزادلیق مارشینی استماع ایتدیلر صونرا ، آقای پیشه‌وری آلقیشلار آراسیندا صحنه‌نین اوته‌سنه قوروولان رادیو میکروفون قارشیسینداکی تریبونا چیخیب اوز معروضه‌لرینی اوخوماغا باشلادیلار . بومعروضه، رهبریمیزه مخصوص اولان بیر

بقیه‌سی ۳نجی صفحه‌ده

سردار ملی‌نین مجسمه‌سی

صباح ساعت اوچ گون اورتادان صونرا شهریمیزین مرکزی اولان ستارخان باغیندا آذربایجانین بویوک و قهرمان سرکرده‌سی سردار ملی ستارخانین مجسمه‌سی نصب ایدیله‌جکدر . باغا وارد اولماق ایچون معین اشخاصه دعوت‌نامه گوندریله‌جکدر . صونرا فرقه تشکیلاتی ، خلق قوشونلاری و فدائی دسته‌لری مجسمه‌نین قارشوسینده منظم صورتده دفیله ویروب کنچه‌جکلر.

بو افتخارلی مجسمه ، مشروطه و آزادلیغیمیزی محو ایدیب عمومیتله ایران، خصوصا آذربایجان خلقینی فلاکته سوق ایده‌ن سابق شاهین مجسمه‌یرینده نصب ایدیله‌جک .

بو تاریخی هیکل ، ۲۱ آذرده ستارخانین‌یاریمینی‌دن اوجا اتفاعه نازل اولان فدائی‌لریمیزین قهرمانلیغیندان ابدی یادگار اولاراق قرنلر بویی دوام ایده‌جکدر.

ع. پناهی

تهران و لندن رادیوسی

سون گونلرده لندن رادیوسی آقای قوام‌السلطنه ویندن دنیایه شه بیر خبر یایدی که ، گویا آقای قوام‌السلطنه دیمیشدر که ، اگر آذربایجانلیلار چوخ اوزون گئتسه‌لر قهر علیه ایله حقه‌لنیه‌جگم . بو خبرین انتشاریندان ۲۴ ساعت گئچمه‌میشدی که ، تهران رادیوسی مذاکره حی تکذیب ایدیب منسی بعضی بیلین نقطه‌نظرینه حقاً ایدن اولدی . همین جاری آیین ۲۳ نده تهران رادیوسی بیرقده مقدماتی ناز و کرشمه‌دن صونرا ، آقای قوامین ایکینجی اعلامیه‌سینی بو مضموندا شرایتدی آقای قوام بو اعلامیه‌سینده کیچیک بیر مقدمه‌دن صونرا دییر:

« آذربایجان ملتین ایستکلری اولا شخصاً منم اختیاراتیمین و ثانیا ایران قانون اساسینین ، ثالثا ایران دولتینین ۲۱ و ۲۵ ده صادر ایتدیگی اعلامیه حدودیندان خارج اولدوغونا گوره آذربایجان نماینده‌لری ایله آپاریلان ۱۵ گونلیک مذاکراتیمین نتیجه‌یه چاتمادی ، بوندا دلیل آذربایجان نماینده‌لرینین ، قشون و ژاندارم فرمانده‌لرینی طه‌ا ط‌ر بیندن تعیین اولونماسیله مخالف اولدقلارینی ، بیرده حاکمه کندلرین کندلیلر آراسیندا بولونماسینین مجلس طرفیندن تصدیقینی درخواست ایتمکلرینی بیان ایدیر.

ایله‌که ، قانون اساسی سوزی آرایا گلنده آدامین نظرنده گیچمیش تاریخدن بیر صحیفه آچیلیر، ستارخان ـ باقرخان کیمی بیر یه ده آذربایجانلی مجاهدلر گورونور که اونلاری جیرمالاحلی اوز اولادلارینین گله‌جک سعادتینی تامین ایتمکدن اوتری بورولمادان جانلارینی تیکیرلر اوبیری طرفدن رضا خان نظره گلیر که ، او مرموز تیسملرایله اولارا باخیب گولور و باشینی بوولایاتوولایا دییر: نه‌مرسز تعالاه ایستیرسنیز بو باتین لستحکم‌سینده چالیشین ! بوتی یاخشی بیلمه‌لیسیز که ، اورا سیزین اولادلیزین یوخ ، آجانیمیم بالالاریمین سعادتینی تامین ایتمک ایچون بیر مهم وسیله اولاجاقدر .

دوغرودان ایله‌ده اولدی ، هر بیرایشده که ، اونون اوزینین ویا قوم قارداشینین منافعی نظره گیریردی همان آذربایجان بالالارینین زحمتی سایه‌سینده اله گلن قانون اساسی‌سوم‌تک هر یانا اگیلیردی .

مصر اهلینه ایرانلی، سواد کوهلیا تهرانلی ، مازندرانلیا قاجارلی صفت لری ، بو کیمی مین جوره دگیشیکلیک و مین جوره عوض بدل لیک میدانا چیخمازدی ، بیر کس یوخ ایدی که ، دییه بو قانون اساسی ایله مخالفدر : آقای قوام هیچ دیمیردی که ، بو ایشلر ۲۱ و ۲۵ اعلامیه‌سی ایله مخالف‌در .

ایندی که ، آذربایجان ملتی ، یعنی ستارخان و باقرخان صغیرلری یوروب ایستیر اوز آتالاریندان قالما ایوی که ، هیچ نه رشتلقاهین

بقیه‌سی ۳نجی صفحه‌ده

دقت !

دونن چارشنبه گونی اردی بهشت آیینین ۲۵ نده . آذربایجان دموقرات فرقه‌سینین صدری آقای پیشه‌ورینین آذربایجان نماینده‌لری ایله طهران حکومتی آراسیندا آپاریلان دانیشیقلار حقینده ایراد ایتدیگی نطقین اول صحیفه‌نین ۲نجی ستونینین ۲۳ نجی سطرینده اشتباهی اولاراق بیر شیجه جمله چاپ اولونمامیشدر . اوخوجولاردان تمنا اولونور که آشاغیداکی ترتیب ایله تصحیح ایتسینلر :

آبان آیی‌نین ایگرمی دوققوزینده تبریز شهرینده بوتون آذربایجان خلقی طرفیندن انتخاب اولونان ۷۳۰ افرادلیک بویوک ملی کنگره وجوده گلدی. بو کنگره ۵ ملیونلیق آذربایجان خلقینین آرزوسینی حیاته کنچیرمک ایچون ، اوزینی مؤسسان مجلسی آدلاندیریب ملی حکومتیمیزین اساسینی قویدی .

م . محمدلو عباسی

ملی مطبوعاتیمیزین

ایلک اولدوزی

بویوک خلقیمیزین ئوز افتخارلی کئچمیشینه لایق ایما بیر مدتده نشان وئردیگی اجتماعی ـ سیاسی و علمی ادبی معجزه‌لر بوتون دنیانی حیرته بوراخیر . بیز بوراددا آلاولی آذر انقلابندان بری آذربایجاندا اوز وئرمن بویوک تاریخی دئیشیلردن بحث ایتمک ایسته‌میریک . یالنیز خلق معارف وزارتینین سون گونلر نشر ایتدیکی « اکابر ایچون درس کتابی » بارسنده مختصرجه‌سنه صحبت ایدیریک .

علمی متودولوژی و پداگوژی اصولین سون نائیلتلری ملی مطبوعاتیمیزین ایلک اولدوزی اولان بو کتابدا تطبیق ایدیلمه‌سی نقطه نظریندن هله بوگونه‌دک بوتون ایران مطبوعاتیندا بیرداناده بوتا بنزه‌ر کتاب یازیلمامیشدر . بو او دیمکدر که آذربایجانین علمی ایشچیلری ، خلقیمیز ئوز مقدراتینا حاکم اولان موقعدن سونرا ، بوتون ایران معارفین ان ایره‌لیده گیدنی ، چشم و چراغی اولموشلار .

حقیقتده کتابین مقدمه سینده دیلدیگی کیمی اللرده بری ظالمانه سیاستلر نتیجه سنده آزادان آیاریلان آنا دیلیمیزی یئنی‌دن حیاته کیچیرمک و بویوک تاریخلره مالک اولان بوتون دونیزی معارف و مدنیت ساحه‌لرینده بویوک انکشاف سویه‌سینه چاتدیرمالا آذربایجان خلقینی آز بیر زماندا شرفلی مثللر جرگه‌سینه وارد ائتمه‌گه اوغروندا گوتوروله‌ن آددیملار ایچره‌سینده بو ایلک و بویوک تاریخی بیر تشبثدور .

چونکه بو وسیله ایله « آذربایجان اولادی آنا قوجاغندان آیریلمادان ئوزگه‌لر طرفندن تحمیل اولونان یاد دیلی ئوگرنمک زحمتندن قورتولوب یئنی اصول اوزره ، آذربایجان دیلینده یازیلان کتابلاردان آرتیقجاسینا استفاده ایدیب آز بیر مدتده بویوک موفقیتلره نایل اولاجاقلار » .

بو او دیمکدر که ، ارتجاعی ایران وزارت معارفین « قیزیل پهلوی » دورونده‌کی « علمی » فعلیتی نتیجه سنده یوزده دوخسان سگیزی سواد سیزقالان خلقیمیز قرق اللّه ده راحت و آسان بیر اسلوبدا ، ئوز آنا دیللرینده یازیلان بیر کتابی ایما بیر مدتده ئوگرنیب سوادسیزلیقی لغو ایده‌جکلر و کتابین اوزمرینده یازیلان « سوادسیزلیق علیهنه مبارزه ده ایرملی » شعاری حقیقتده حیاته کیچه‌جکدیر و بیله لیکله خلقیمز غزته‌لردن علمی و ادبی کتابلاردان استفاده و ئوز اجتماعی و سیاسی شعورلارینی انکشاف ایتدیره بیله‌جکلر .

بو کتاب خرافات و موهوماتدان کاملا خالیدر ، آزاد حیات ، آزاد یاشایش و آزاد وطن نغمه‌لری کتابین بیر چوخ صحیفه‌لرینده عکس ایتدیریلمیشدر .

وطنپرورلیک حسی کتابدا اولدوقجا جوشغوندور . ملی وطنی شعرلر کتابدا خصوصی بیر یئر دوتور بیز اوخوجولاریمیزی کتابین ئوزونو گوزدن گیچیرمگه ، و بونلا ادعالاریمیزی آچیق بیر صورتده تصدیق ایتمه‌گه دعوت ایدیریک .

مملکت خبرلری

تبریزده فلاحت ماشینلاری

گیچن حکومت زمانیندان تبریزده اقتصاد اداره‌سینین آنبارلاریندا نیچه ایللر ایله استفاده سیز قالاراق پاسلانیب و ضایع اولماغا اوز قویان زراعت ماشینلاری ، ایندی فلاحت وزیرلیگی طرفیندن اساسلی صورتده تعمیر اولونماقدادور یاخین زمانلاردا کندلی لریمیزه اوجوز قیمته ساتیلاجاقدر . کاسب اکینچیلر اکدیکلری محصوللاری اله گلنه قدر ، مهلتیله او ماشینلاردان آلا بیلرلر .

فلاحت وزیرلیگی طرفیندن زراعت (گوبره) سی ساتیشا قویولمیشدر

فلاحت وزیرلیگی طرفیندن آوروپا اصولینده زراعت یئرلرینی قوه‌لندیرمک ایچون (۳۵) تونا قدر هیمیائی (گوبره) تهیه ایدیلمیشدر . هر بیر هیکتارلیق « ۱۰۰۰۰ » متر مربع یئر ایچون بو گوبره‌دن « ۳۰۰ » کیلو لازمدر . ایندی هر کیلو ۲ ریالا ساتیلماقدادر .

بو شیمیائی (گوبره) دن هر نوع زراعت یئرلری ایچون ایستر حبوبات ، ایستر سبزیجات و ایسترسه یمیش بوستانلاری اولسون فلاحتجه مترقی ئولکه‌لر کیمی بویوک استفاده‌لر ایتمک اولار . بو گوبره‌دن استعمال ایدیلن یئرلردن ، سایر یئرلره نسبتا اوچ مقابل و داها دا چوخ محصول اله گلمسی محققدر

باسمنجدان

خصوصی مخبریمزدن

سعد آباد کندینده دوره کندلرین صدرلری و مرکزی قومیته‌نین نماینده‌سینین اشتراکیله بیر ییغینجاق اولوب آقای نقد علی حاتمی‌نین صدرلیگیله بیر حوزه تشکیل تاپدی

فرقه عضولری ایله فدائی لرین ییغینجاغی

آیین ۲۱ ینده ، بوستان آبادان تبریزه مراجعت ایده‌ن فلاحت وزیری آقای دکتور مهتاش باسمنجدا فرقه عضولری ایله فدائی لرین ییغینجاغیندا حاضر اولوب ، فدائیلرین ایندی‌یه‌قدر گوستردیکلری فعالیتی تقدیر ایده‌ندن سونرا ، دیدیلر که ، بیز ژاندارما دستگاهینی آذربایجاندان قوودیق گرکمز که تزه‌دن بیزیم ژاندارم حساب ایده‌ک بیزیم فدائی یولداشلاریمیز گرک خلقیله گوزل رفتار ایدیب هیچ کسی اینجیتمه سینلر ظالم ، ظلمدرلرلی وخدوریا فدائی ایله‌سین یا ژاندارم . فدائیلریمیزه مفصل صورتده لازمی تذکرات وئریلدیکدن سونرا بو ییغینجاق آخشام ساعت سکرده گوروشلی آلقیشلارلا خاتمه تاپدی

ارومیه‌دن گلن تلغرافین خلاصه‌سی

ارومیه‌دن آذربایجان ملی مجلسنه وملی حکومته و مرکزی قومیته‌یه مخابره اولونان تلغرافدا دییر که ، تهران مذاکره‌لرینده موافقت حاصل اولمادیغیندان ارومیه‌ده اوتوز مین نفرین اشتراکیله بویوک بیر میتینغ تشکیل تاپدی ناطقلرین چیخیشلاری قورتاراندان سونرا ، بویوک بیر هیجانلا آشاغیدا خلاصه‌سی یازیلان قطع نامه‌نین صدوریني قرار آلدیلار

بیز آذربایجان ملتی نژاد و مذهب فرقی اولمادان ، قانلار بها ـ سینه آلدیغیمز آزادلیقی و ملی قورو لوشیمیزی وار قوه میزله آخرینجی نفریمیز قالانا قدر مدافعه ایده‌جیک آذربورردینین محافظی گله‌جکده هر بیر احتمالی تصادفلره قارشی گله‌جکلریندن اینیک بزیم آزاد لیغیمیزین نورندن الهام آلاراق بوتون مظلوم ایران اهالیسی‌ده ئوز آزادلیغینی آلماغا موفق اولاجاقلار بیز قوردیغیمیز ملی حکومتی جان کیمی حفظ ایده‌جیک !

مراغه‌ده ییغینجاق وحربی تعلیم

خصوصی مخبریمزدن :

۱ ـ چهارشنبه گونی اردیبهشت آیینین ۱۸ نده ساعت ۳ گوندارتادان سونرا مراغه جوانلار تشکیلاتینین تبلیغات شعبه‌سی طرفیندن بدر مدرسه سنین صحنه‌سینده طنطنه‌لی بیر ییغینجاق اولدی آقای آذرباد گان ییغینجاغی آچیق اعلان ایتدیکدن سونرا نیچه نفر آقالاردان خانملاردان چیخیش ایتدیلر نتیجه‌ده بوتون مراغه جوانلاری آخرینجی دامللا قان لاری قالانا تک آذربایجانین آزاد لیغیندان و ملی حکومتدن دفاع ایده جکلرینه سوز وئردیلر . سونرا بیر پرده قونسیرت و ایکی پرده آذر بایجان بالالارینین فداکارلیغی خصوصنده ـ گورکملی نمایش وئریلدی ییغینجاق ساعت ۱۶ دا شدتلی آلقیشلار آراسیندا قورتاردی .

۲ ـ پنجشنبه گونی اردیبهشت آیینین ۱۹ نده گونی اولدیغی مناسبتیله ساعت ۴ گوندارتادان سونرا سوویت اتفاقیله مدنی رابطه ساخلیان مراغه شعبه‌سینین سالوندا طنطنه‌لی شنلیک اولدی آقای سیفعلی وثوق جشنی آچیق اعلان ایده‌رک آقای آذربادگان و آقای حاجی محمد واحدی آقای بشری خانم علویه و خانم نوائی و آقای اسرائیل ماردیروسیان چیخیشلار ایتدیلر سونرا ئیزلاردان خانم نشاط وثوق و خانم استپانیان و خانم ماردیروسیان و خانم مهاجران و نیچه نفر دیگرلری مهیج شعرلر اوخودیلار سونرا موزیکال هیئتی طرفندن ایکی پرده گورکملی قونسیرت و آکتورال هیئتی طرفندن ده بیر پرده اخلاقی و قومدی نمایش وئریلدی جشن ساعت ۱۶ دا شدتلی آلقیشلارلا قورتاردی .

۳ ـ پنجشنبه گونی ۱۹ و ۲۰ ر ۲۵ ساعت ۴ گوندارتادان سونرا شدتلی یاغیشا باخمیاراق بوتون فرقه عضولری صافی چایئون کنارینده دورت خیابانا جمع اولوب حربی تعلیمات آلماق ایچون حاضرلیق آپاردیلار جمعه گونی ساعت سکز صبحدن نرگس باغچاسیندا هامی حاضر اولوب رسماحربی تعلیماتی اوگره‌نمه‌گه باشلاندی بوتون فرقه عضولری ایستر جوانلار ایستر قوجالار ایسترسه گیجیتمسلی جوانلار تشکیلاتینین عضولری تعلیمات آلماقدا اشتراک ایتمه‌دیلر خلقیمیزین جدی صورتده تعلیماتی تعقیب ایتمه‌سی و اونلارین محکم اراده‌لری آذربایجانین آزادلیقی و ملی حکومتین حفظی اوغروندا هرجور فداکارلیقلارا حاضر اولدیقلارینین محکم دلیلیدر . فرقه عضولری متعدد بولوک لره تقسیم و هر بولوک ایچون تعلیماتچیلار معین اولدی و قراره آلیندی که ، ولایتی قومیته طرفیندن معین اولان ساعتلرده حربی تعلیماتلارینا دوام ایتسونلر

مدرسه‌لر آراسینداکی والیبال مسابقه‌سی

آیین ۲۳ نده تبریزین (پروین) ادمان میدانیندا فردوسی و صنعت مدرسه سنین بویوک تیملری آراسیندا والیبال مسابقه‌سی اولموشدور . صنعت مدرسه‌سی شاگردلریندن آقای بهرام بو اویوندا سایرلریندن داها ماهر اولدیغنی گوسترمیشدر . نتیجه ده صنعت مدرسه‌سی مسابقه‌نی آپار میشدر .

مدینه گلگون

ظفر بایرامی

۹ مای ! بو گونی تالییر هامی ،
بودور ان مقدس ظفر بایرامی ،
آزادلیق جارچی‌سی ، اوقیزیل اوردی ،
اوگون آل بایراغی برلینه ووردی .
اوزی آغ قایتدی ، ئوز وطنینه
او ، مظفر چیغدی ، دوگوشده یئنه .
بیر نجات قاپیسی ، آچدی بشره
گونش تک شفقی دوشدی هر یئره
ووروشدی جبهه ده مرد ، مردانا
چونکه گوز تیکمیشدی اونا مرد آنا
یوردینین امرینه او ، ایندی عمل
قارانلیق گوگلره قالدیردی مشعل
اگر دوشدی سه ده ، قارا بوراناا
لاکن اگیلمه‌دی آزغین دوشمانا
او دیدی : آند اولسون قیزیل بایراغا
آند اولسون لنینه ! آنا تورپاغا :
بیر دامجی قانیمیز قالانا جاق بیز
قویماریق یاغیدان بیر نشان بیر ایز ،
او مظلوم ایللری آزاد ایلدی ،
دار دا قالا نلارا ، امداد ایلدی
سیندی دمیر قفس دگیشدی حیات
اوخویان قوشلاردا آچدیلار قانات
بو گونش دوغدی که ، داغیلدی دومان
اونون تیللریندن نورآلدی جهان .
گونش ، کیم اولدیغین بیلیب درهامی
چونکه هر ئولکه ده وار احترامی .
گوگده گونش سئونسه ، او گونش سونمز
آدی تاریخلردن هیچ وقت سیلینمز .
کوریه اوشاقلاندا سوروشسانیز سیز ،
دییر استالین در اودا شبهه سیز .
دیللر ازبر یدر ستالین آدی ،
بو آدلا اوجالیر ، هرانلین آدی .
یاشاسین اوردولا ، ای عزیز رهبر !
سنین در بو بهار بو آیدین سحر !

شهر اداره‌سی طرفیندن لیلاوا محله سینده بیر باغ قایریلیر

تبریزده لیلاوا محله‌سینده (۲۹۱۶) متر مربع ساحه سینده اولان آقالیق قبرستانی شهر اداره‌سی طرفیندن خلق ایچون ملی باغ دوزه‌لدیلیر ، ایندیدن اطرافینین دیوارلارینی قایریلماسینا باشلانمیشدر .

هر محله‌ده متروک قالان قبرستانلار ، شهر اداره‌سی طرفیندن ملی باغ حالینا سالیناجاقدر .

ده صنعت مدرسه‌سی مسابقه‌نی آپارمیشدر .

علی اوغلی

کارگرلرین حیاتیندان

سوواریلمیش پولادلار !

ـ ۱۷ ـ

بیر چوق ارزی طلب ایدیردی . ۶۰ گون بوجورلیکله دوام ایتدیکدن سونرا من گنجعلر ایشنه یازیلمادیم . کابخانه ده گونده ۳ تومن وار ایدی ، اورادا گونده ۵ تومن آلیردیم . دیمک لازمدر که تدریجی حالدا بیزیم حقوقمیزی آرتیریشدیرلار .

گنجعلر ساعت ۹ دا کارخانه‌یه گلمه‌دیم که بیر آزدا اورادا یاتیم اولجه ایشیکده کی دمیر داشیان ارابه لرین اوستنده . یاداکسی قایو آغزینداکی حرتقلین گوروبوشنین اوستنده یاتاردیم . بیکلا ایش اوسته گلمیکین من یوخودا اولار کن ارابه نی آیری یئره آپاراردی . من آییلیان گنجعلرده کارخانه‌نین سوتی چکیلدیکدن سونرا یوخودان دورار ایدیم گورمه‌دیم بیر یئرده‌یم که هیچ تؤزینده یئلیمیرم هارادر .

سونرالار گنجه مشهدی حسینین زیرزمی‌سینه گلردیم . اورادا ساعت ۹ دان یوخلاردیم که آللاه قویسا ساعت ۱۱ ده دوروب ایش اوسته گئده‌یم بیر وقت آییلاردیم گورمه‌دیم که سحر ساعت ۷ ـ ی دیر .

من جمعه‌ده آی یاریم حزین کابخانه‌سینده ایشله‌دیم و فقط بیر آیلیق حقوق آلدیم . اونون مقابلینده ۲۵ گون کارخانه‌ده یوخویا قالیب ایشه گئده بیلمه‌میشدیم و ۱۲۵ تومن بلدا ایکه ، نه خسارت اولموشدی . . .

سونرا کابخانه‌دن چیخدیم . گنجه سحره کیمی ایشلردیم سحرده قوشولارین سسی قویسایدی . نهارا کیمی یاتاردیم . نهاردان سونرا حزبه گئدردیم

✿✿✿

من هر نه قدر قاسمی‌یه شعر وئردیم . دئدی که : بو شعرمزه ایسته‌دیگیم اولمایبدر . او دئییردی که سنون شعرلرون تنددر . ساده‌خلق شعری یاز ! منده کی نوره‌میلدی ، یازا بیلمیردیم . بونا گوره شعر یازماقدان ال چکدیم . « مردان آینده » روزنامه‌سین اتوسان بیر شکل ایله چیخاراردیق یولداشیم محمود زاده ایله چوق وقتلر بخش نشریات توده‌ده اوتوروب بیر یئرده کتاب اوخوردیق .

سونرا دیواری روزنامه‌نی یازاندا هیئت تحریریه ایله ایشلریدیک هر کس ئوز مقاله‌سین یازمالی ایدی . کاریکاتورلاری ایسه شیرتاوین عهده‌سینه ایدی .

من ایش اوسته گنجعلر « بیولوژی فلسفه زندگی » و « مزد ـ بها ـ سود » و آیری کتابلاری اوخوماغا موفق اولمیشدیم . حانسی کتابی اوخوماق ایسته‌سیدیم ـ امکانیم وار ایدی . حزب توده‌نین قرائتخانه‌سی ده آچیق ایدی .

گوندوزلر آزاد اولدیغیم ایچون یاتماغیمدان گوز ئورتدیکیم سورتده هیئته آزاد ایدیم .

سحرلر ایشدن چیخاندا نیکلا ایله بیرلیکده گزردیک . طهرانین قیشی و یازی سوروشیشدر . منیم لباسیم یئنه‌ده چوق ساده ایدی ، من چوق وقتلر دروازه قزوینین کوچه‌لریندن کیچیب ایوه گلردیم . سحر تئزدن ال ـ اوزلرین یوماییش فاحشه‌لر ایله مواجه اولاردیم .

من خصوصیله مایل ایدیم که بوجور کوچه‌لره تئز ـ تئز گئدیم ، او گونلر یالنیز بیر دفعه منیم یولوم کاخ خیابانیندان دوشموش ایدی ، کاخ خیابانینین و اوبیری خیابانلارین شیک آپارتمانلاری طهرانین حقیقی قیافه‌سینی گوسترمگه قادر دگلدرلر .

طهرانین جنوب کوچه‌لری ، طهرانین ماسکاسیز قیافه‌سینی آیدینجا ـ سینا گوستریب و منسره‌ده یاشیان خلقلرین طرز حیاتلارینی نشان وئریردی فاحشه‌لرده سانکه اوتانماق حسی یوخدر ، عزت نفس ، شخصیت یوخدر .

اونلار هامو ایله گولوردیلر ، هامو ایله دانیشیرلار . جیبکه محبتلری یوخدر ایسه بونلاری مجبور ایتدیلر که ئوزلرین جوربجور کیچیلره تسلیم ایتسینلر .

جواد رکنی

کندلرده گوردیگیم

من هر ایل خرمن اوستی کنده گیده‌ردیم اتفاقا ۱۳۲۳ نجی ایلده ینه‌ده خرمن اوستی کنده یولا دوشدیم آختاما بیر آز قالبردی کنده چاتدیم گوردیم که ، یاسین فریاده چات سسلری گوگه اوجالیر ، آرواد اوشاق بیر ـ بیرینه قاریشیبدیر گوردیم بیر نفر کندلینی یئره چالینمیش دورت دانه آغاجا ایکی قوللاری وایاقلاریندان باغلاییب دوگورلر . آروادلار تلیجک آتیرلار ، بالاجا اوشاقلار قاچا ـ قاچا آغلاییرلار ، کیشی‌لر ایسه یالواریرلار ، لاکین ظالم امنیه‌لر بونلارین سوزینه باخمایرلار ایکی گیلاتار آغاجلاریندان سسی ایشیدیلیر دی‌یه‌ر موقع ده منیم نظریم بیر گلینده ایدی گوردیم اونون آلا گوزلری قان یاشیله دولوب آغلایا ـ آغلایا دییر آله نجه ابویم یخیلدی ، من کیمه پناه آپاریم ! من هله بیلمیردیم که بو ظالم ژاندارم رئیسی وامنیه‌لر بو کندلینی نه ایچون دوگورلر ، من دوشوندوم که بو آغلایان گلین دوگولن آدامین عیالیدر یانیقلی قابه‌دن‌ندیم باجی ، اونی نه ایچون دوگورلر ! جواب‌وردی ، قارداش‌او ، اوکوزی آپاریردی سووارماغا ، رئیس گلنده آتینن جلوندان ترتباده گیا گوره دوگورلر . او قدر دوگدیلر که ، اونون او حالین گوردلرین گوزینده او ظالملره قرشی بیر انتقام الووی پارلاییردی مختصر اولوم حالینه دوشنده ظالملر اونی بوراخدیلار . تولوسجیل حالدا ایوینه آپاردیلار سونرا امنیه‌لرین کیمین ایوینده قالملاریندان توتری تخته چکدیلر قضادن تخته من اولان ایوین صاحبینه دوشدی امنیه‌لر دیدیلر که تیز اولون آتلارا آرپا ، سامان ، بونجا حاضر ایدین . آتلاری چوللاتین ترلیدیرلر قوجا کیشی ، بلی وکیل باشی دی‌یه دیه آتلارین یمینه مشغول اولدی و دیدی که جناب رئیس نه میلیز اولسا بویوروین حاضر ایدک بلر ایندی که یاخشی تازه اینک کرسی یچه باش وتیر تجه جوجه‌ده باغداق تیزاردین رنگلی‌چای بو شرطیله که قند ایله ویر لوله‌ده تریاک تز حاضر ایدین او صاحبی یالوارا ، یالوارا دیدی که جناب رئیس بو کندلیرینده من تریاکی هارادان تاپیم ، دیدی فلان فلان اوغلی اگر تیز تاپماسان [...] کیمی سنی ده چارمیخا چکه‌جگم دیدی آدامین توتماسین

باخوا دونوم یاخین کنده دوکان وار ، بلکه اورادا اولار اجازه ویر بوساعت آتلی گوندردیم آلیب گتیرسین دیدی که هر نه ایله‌بیرسن ایله آخر که بیر آز تیز اولسون ، بیر نفر آتا مینیب گیتدی بیر ساعتدن سونرا تریاک گتیریب گلدی بال ، کره جوجه ، چای ، تریاک و دستگاهین دوزه‌لتدیلر . آقالار مشغول اولدولار ینمگه ، بیر ـ ایکی تیکه یییبدیلر اتفاقا جوجه‌نین بیر توکی خوراکین ایچینه دوشموشدی ، اندن بو توکده رئیس ژاندارمرینین غضبیکه سنه گلدی ، همان گوزل ولطیف خوراکی بوشقاب ایله برابر ابو صاحبینین باشینا چیپب حالاغی گوتوروب اونی بیر قدر دوگدوکدن سونرا دیدی فلان ـ فلان اوغلی تیز پلو حاضر ایله ! بیچاره جوابیندا آقا بالالاروا قوربان اولوم بو ساعت حاضر ایدرم خلاصه پلو حاضر اولوب یییب ایچدیکدن سونرا تریاک چکیب چرت ووردوقدا باشلادیلار تیز تیز رنگلی چای دییب بیچاره کندلینی سسله‌بیردیلر . نشه دوزه‌لدن‌دن سونرا گیجه‌نی قالدیلار سحر دوروب چایدان سونرا جوربه‌جور بهانه‌لر گتیریب ، بیرینه کرمه‌لیگی نیه بورا یاپیشیدان او بیرینه نیه تپاکو آلیب دی‌یه هره‌دن بیر جور بهانه ایله بیر زاد کسیب آخرده ۵۰ تومنا پول یییب یولا دوشدیلر .

بو ظالم امنیه‌لرین گناهسیز کندلیلرین باشینا گتیردیگی فاجعه‌لردن بیر نمونه در . کندلیلر بوقدر ظلمه تاب گتیره‌ییب آخردا ۱۳۲۴ نجی ایلین آذر آیینن ۲۱ نده ایشین سویوق گوزلرینده . اوکوزلرین صاحب ایسه آلیب ظالم ژاندارملاردان ئوز انتقاملارین آلماغا حاضر اولدولار ایندی ایسه ۱۳۲۵ نجی ایلدی اولار تام آزادلیقدا یاشاییرلار همان کندلرده ژاندارم و ظلمدن بیر اثر یوخدر . کندلیلر آزاد و خوشبخت گونلر کیچیریرلر بو آزاد گونلری اونلارا شانلی دموکرات فرقه‌میز وئریبدیر . اودر که اونلار ئوز فرقه‌لرینه و خلق حکومتینه منتدار دیلار او جهته کندلیلر بیر نفر کیمی سلاحه ساریلیب ئوز آزادلیقلارینی ساخلاماق ایچون سون دامجی قانلاری قالانا قدر حاضردرلار .

یاشاسین آذربایجانین قهرمان کندلیلری واونلارین محکم اراده‌سی!

اوهانس هوفاسیان — ترجمه ایده‌نی مظفر دریفشی

کوردلر

٭ داستان ٭

-۷-

بوم ، بوم عکس صدا دوشور داغلارا
بوم.. بوم قولاق آسور هاسو بوسه
سین رعشه‌لری دگیب کونلونه
گتیریر ایگیتی شوقه هوسه

§§§

دیرسن یاخیندان ایشیدیلیر سس
ایاق سسی کیمی بیر خشیلتی در
داغلار دیغیر لانور سانکه دره‌یه
آغزین آچمیش دره داشلاری او در

§§§§

تاپ...تاپ سسی گلیر فکر ایدیر هاسو
حقیقت بیلمیره‌م بونلار نه سس‌در
هه ! آیاق سسی در سانکه بیر نفر
قاچاراق گلیری تنگه نفس در

§§§§

منه بیله گلور قوجا جعفر در
که بیک گونله‌ریدر منلن نوتری
بوم... بوم‌هه‌اولسون اوغلوم رزقودر
شاید شکار ایدوب بیر گوره خری

§§§

یقین قهرمانیم توز شکارینی
چالیشور تپه‌یه سوروب گتیرسین
تجربه‌سیز اوغول خراب ایده‌رسن
ووردوغون حیوانی گوزه‌ل دریسین

§§§

قولاق ویریر هاسو تعجب‌لنیر
آه چکیر بوگلن ؟ یا ناله ایدیر ؟
رزقو دگیل بو ، کیم اولا بیلر ؟
هاسونین فکریندن مین خیال گیدیر

§§§

بو ، بر نفردر که صون نفسیله
دیرماشیر تپه‌یه ، چوخ یاخیندادر
قالماییب قدرتی ، کول امیدیله
جیخماقدان توتری اللرین آتور

§§§

آه خدا کیم اولا؟ بو کیمدور چیخیر ؟
آ...دان ایشیدیر : « یاخلیف عمر
اوغرودر ؟ اگیت در ؟ یایر قوجادر ؟
هاسونین الینده قوغزالیر خنجر

§§

قایانین دالیندا او پناهلانیر
گله‌نین قاباغین آلماقدان توتری
کیمسن دور ! کیمسن دور ! یوخسا ووررام
آه...! قاچاق مامه در ! چکیلیر گیری

م ـ ع قوسی

آذربایجانین ملی داستانلاری

یگیت‌لر گلدیلر ، جمع اولدیلار ، آتلاندیلار ، یوللاندیلار ، گلدیلر .

کافرلر بونلاری گوردیلر ، آرخین اوغلی دیرمک کافر شاهینه خبر گتیردیلر .

ملعون قلعه سیندن دیشاری گلیب بونلارا مقابل اولدی ، مبارز دیله‌دی .

دلی‌دوندار آت سالدی ، جداسین الینه آلدی و لکن کاری وورا بیله‌دی .

کافرشاهی قارمالیب جداسین الیندن آلدی ، آلتمش باتمان عمود یله دوندارین باشینه چالدی ، عالم گوزینه قارانلیق اولدی ، آتین دوندردی .

دولک اورن آتلی برلی جوما علیه آت سالیب گلدی ، کافر قارمالیب جوماعین الیندن آلدی ، اوده بیر عمود ووردی .

ایگرمی‌دورت بک‌یگیت کافر الینده زبون اولدی .

پس قازان قوجا اوغلی یگین تازه یگیت ، یارادان آللها سیغندی بی زوال معبودی یاد ایله‌دی .

اوجالاردان اوجاسان ، کیمسه بیلمز نجه‌سن ، عزیز تاری ، آتادان دوغمادین ، سن آنادن اولمادین کیمسه روزین یمدین ، کیمسه‌یه گوج ایتمه‌دین ، هامی برده احدسن الله صمدسن ، آدمه سن تاج ویردین شیطانه لعنت قیلدین ، ای ایدن الاه تاری ، مدد سندن قادر تاری .

قره دونلی کافره آت سالدی کافرین چکنده بیر قیلنج ووردی ، گیبنی گجیبنی دوغرادی ، آلتی ارماق زخم یرلشدیردی ، قره قانی شورولدی ، قره باشی بوکولدی همان دوندی قلعه‌یه قاچدی .

یگین دالیدن یتدی ، حصار قاپوسنه گیریرکن پولاد ایپچی ایله چالدی باشی توپ کیمی یره دوشدی

سونرا یگین آتین دوندردی لشکره گلدی .

دوستاق اولان قازان قوجا بونی بیلدی چیخیب گلدی دیدی های بک یگیت‌لر کافری کیم ئولدیردی ؟ یگین باباسیله گوروشدی ، بکلر حصاره یورش آپاردیلار ، یغمالادیلار . قازان قوجا تاری‌یه شکرلر ایلدی . قلعه‌نین کلیساسین یخیب یرینه مسجد یاپدیلار ، عزیز تاری آدینه خطبه اوخودیلار .

قیزین گوروچگیتی . قازانین یاختی‌سینی یاپندر خانه ینج بک چیخدیلار ، ... ایله‌دیلر ، دوندیلر ایولرینه گلدیلر .

دده‌م‌قورقوت گلدی بوی بویلادی بو ناغیل یگیتین اولسین دیدی .

یوم ویردی : قره داغلارین یخلمه‌سین ، کولگه‌لیک آغاجلارین کسیلمه‌سین ، آغ سقاللی آتان آغ برچکلی آنان یری بهشت اولسین یوش گلمه دعا قبول اولسین ، گناهیزی آدی گورکملی محمد مصطفی یوزی سو... .

۷ ـ اوروز اوغلی بساط ، تپه گوزی ئولدیرمک حکایه‌سی

بیر گون اغوز اوتوررکن اونلارین اوستنه یاغی گلدی ، قاچیب گیدیرکن قوجا اوروزین بیر اوغلی دوشدی قالدی . بیراولانی‌بیر اصلان گوروب گوتوردی ، گتیردی ، بسله‌دی .

اغوز ینه ایامینه گلیب یوردینده دوشدی .

اغوزخانین ایلخی‌چی‌سی گلیب خبر گتیردی دیبیر : آی‌خان ! میشه‌دن بیر اصلان چیخار ، اونون یاتاغینده بیر اوغلان اوتورور .

اوروز دیدی : آی‌خان اولا که کیم بو او وقت دوشه‌ن منیم‌اوغلم اولا !

طهرانین جنوب کوچه‌لرنده تک قاچه‌ار یوق آیری فاجعه‌لی حیاتلاردا واردر .

✿✿✿

گونلر ، آیلار کیچدی ، هانسی که منیم حیاتیم ایله باغلی‌ایدیلار .

کیجه‌لر کارخانه‌نین محیطی درین بیر سکوت ایچینده اولاردی .

یالنز واقزال دان لکوموتیولارین نعره لری تک ـ تک کیجه‌نین سکوتی ایچه‌ریسینده هوادا انعکاس تاپاردی .

یاواکی یئز ایشلین ماشینلارین سسی کارخانه‌نین محوطه سینده طنین انداز اولاردی .

کیجه‌نین بیر حصه‌سین ایشله‌ییب و بیر حصه‌سین تفریح ایدیردیک .

بوجوریکله بش ـ آلتی آی کیچدی .

بو مدتده منیم حیاتیمین طرزی بیر آزاجیق ده‌گیشیلمیشدی ، مادی وضعیم نسبتا یاخشی اولموشدی .

انسانین مادی و اقتصادی وضعی یاخشی اولدیقدا فکری و روحی ایسه یاخشی اولار .

من ایندی دوز و صحیح فکر ایتمگه امکان تاپا بیلیردیم . اول کندیکیم گونلر کیمی دگل ایدیم ، خروس کیمی ... ایتیردیم که تورمه حرف تاپیب اوتلا ، «باصطلاح» سیاسی مباحثلر ایدیم . مثلا اول لر حوزه‌ده دیالکتیک ماتریالیسمین بیر . ایکی اصلینی بیر قولایلیقا توره شجکین کارخانه‌ده ایسه یولداشلاریم ایله اونون اصل‌لریندن دانیشماق ایسته‌یردیم ، « تکامل جریانیندا ایکی شیئین آراسیندا بی‌نهایت مشابه وجه اولدیقدا بی نهایت متضاد وجه‌لر ایسه اولابیلر .... » و بو کیمی سوزلری که ، دیبلی منیم معلوماتیمی تشکیل وئریردیلر . حاموسین باشینا چیرپماق ایسته‌یردیم .

من فارس یولداشلاریم یامان دییه‌نده سه‌وردیم ، بو وقت ، من امکان تاپاردیم که اونلار ایله دانیشیا گیریشیم . اونلارا حزبی تبلیغات آپاردیم

اونلار آذربایجانلیلارا « ترک » دی یردیلر . منده بیر « ترک » کیمی اونلار ایله یاشاییردیم . ایسته‌یردیم اونلار بیلسینلر که انسانلارین بیر ـ بیرلری ایله هیچ فرقی یوخدر . ارتجاعی سیاستلرین نتیجه‌سینده ایش باشینا گلمیش بیر محدود عده ، توزکه یئرلرین محصولی و ثروتی ایله گوزل آپارتمانلارا مالک اولان بیر پای تختین « نژادی » خلقه اوستونلیک ساتا بیلمز . چونکه بونلارین لیاقتلری دوز گون یئرلرلا و ایله چکیلمه‌ییب که بو اوستونلیک دوغرودان واقعی ماهیتی ایله گوستریلسین . نهایت مسئله بوراسیندادر که بو فکرلری خلقین آراسیندا ایجاد ایتمکله ملتلرین آراسیندا اختلاف و دشمنچیلیک توره‌دیلر .

آختاما کیمی بیر آز مزدین مقابلینده ایشله‌ین بیر کارگر ـ فارس یا آذربایجانلی حاموسی بیر جور استثمار اولونورلار . جامعه اونلارین حاموسینین حقوقین بیر جور آرادان آپاریبدر .

فارس شو وینیست‌لری آذربایجانلیلارین تاریخین و مدنیتین آرادان آپارماقلا اونلاردا اولان قرماتلیق روحینی ، ملی شعوری آرادان آپارا بیلمزلر .

بیر ملتین تاریخین ، کیچمیشین بیر ملت ، یاریم قرن ، بیر قرن ، ایکی قرن ... آرادان آپارب و او زمانلاردا یاشیان نسللری اوندان خبرسیز قویماق ممکندر . اما منیم داغلارین و کیتیش چوللرین و صاف بیر گوین آلتیندا یاشیان بیر ملتین خصوصیتلرین ، آداب و رسومین آرادان آپارماق ممکن دگلدر . چونکه اونلار بو هواده ، بو داغلاردا و چوللرده ابدی اولاراق منعکس اولموشدر ، چونکه نه قدر او خلق یاشاییر . اونلاردا قان و خصوصی بیر روح وار در .

بو روح نه جور اولورسا ، اولسون اجتماعی سختیلارا ، تحقیرلره باخمیاراق آخرده تظاهر ایده‌جکدر .

آذربایجانلیلارا تحقیر عنوانی ایله « ترک » دییب و بو شعاری یوزون توزگه خلقلرین آراسیندا نشر ایتمک .

یودیمکدر که بعضی‌سیاستلر آذربایجانلیلاری یاشاماغا و حیاته لایق بیلمیرلر .

دولت تیاتروسی سالونیندا تاریخی کنفرانس

ل صفحه‌دن بقیه

وسوحیله و ایهام ـ اشاره‌دن عاری اولوب جامع بیر صورتده تهیه ایدیلمیشدی ، آذربایجانین قیامدان اولکی حالیندان ایندیه قدر اولان بوتون وقوعاتی مختصر و شیرین بیر صورتده تشریح ایدیلمیشدی . بونطق تقریبا بیر ساعت دوام ایتدی. تهران توز دعوتینه باخیاراق ملت میزین نمایندلری ایله مذاکره‌لر ائتاسینده هیچ بیر خصوصدا صلح وصلاحه یاناشمالارینا (دیپلوماتیك تراکتیزلیگی) دیرلر . بیز توز آزادلیغیمیزی توز آلاچاغیمیزی آلمش یاغریمیزا یاسمیشیق . دنیاده هیچ بیر قوه بو مالك اولدیغمیز حق سرچیمیزی بیر داها بیزیم الیمزدن آلابیلمز وآلاپاجاقدردا ، بوندان سونرا بیز ایکنجی مرحله‌یه قدم قویوروق گلیجك مقصدیمیز ، گوزلری بیزده اولان سایر ایرانلی قارداشلاریمیزی‌دا بو آزادلیق نعمت ندن بهره مند ایتمك دیر .

خلاصه آقای پیشه‌وری نین نطقلرینین چوخ یرلرینده گوروولتیلی آلقیش و (اوررا!) طوفانیله قطع اولونوردی . بو قیمتلی تاریخی نطق ، عینا روزنامه میزده درج اولونوبدر . سونرا بو نطق فارسی یا ترجمه اولوناراق آقای ابراهیمی طرفیندن میکروفون قارشی‌سیندا اوخوندی یئنه ده نیچه یرلرینده آرامی کیلمه‌ین آلقیشلار و(اوررا!) گوروولتی‌سی آراسیندا کیلدی .

معروضه‌نین فارسی ترجمه‌سی اوخ‌ونداندان سونرا قونفرانسدا حاضر اولانلار طرفیندن آلینان قطعی قرار آقای ولائی طرفیندن اوخوناندا خلق هیجانا گلیب آلقیش طوفانی و (اوررا!) سسی سالونی لرزه‌یه گتیردی . آلقیشلار گئتدیکجه داهادا شدتلندی بوتون سالوندا کیلار هیجانین شدتیندن و حتی محترم نماینده‌لرده آیاغا قالخدیلار سورکلی و آرامی کیلمه‌ین آلقیشلار دوام ایدیر ایدی . بو ، اونی گوستریر که آذربایجان ملتی ، دیمك اولار که دنیانین ان بیرینجی آزادلیق سئوه‌ن و وطن عشقینه اود دوتوب آلوولانان بیر ملتی در .

بو ، اونی گوستریر که آذربایجان ملتی آزادلیغی و آنایوردی ایچون جان ویریب اولمگی توزینه بویوك بیر جشن و بویوك بیر بایرام بیلیر و اوبولدا قانینا بویاناسینی ایندیدن جاندان و گوگدن آلقیشلاییر . تهران و بوتون دنیا بیلملیدیر که بیله قانی جانلی بیر ملتین آزادلیغینا و آنا یوردینا تجاوز ایتمك اولماز .

بو قرارین فارسی یه چوریلمیشی آقای دوقتور جهانشاهی طرفیندن اوخوندیقدا یئنه ده عین احساسات عین هیجان و همان جور آلقیشلارلا قارشیلاندی .

قونفرانسین خاتمه تاپدیگی اعلان اولوندیقدان سونرا ، آقای پیشه‌وری یئنی‌دن چیخیش ایدیرك ملتیمیزه آییق اولوب بوندان سونرا تهران مرتجعلرینین هاید ایچیمیزه گوندرمه‌جکلری جاسوسلارین و بعضی مرتجع فکرلی آداملارین ماییمانا قولاق آسمالارینی توصیه ایتدیکدن سونرا دیدیلر که ، بش میلیون خلقین سلامتلیگی ایچون لازم گلیرسه [illegible] نفرمین نفسرین اولمه‌سینین اولقدر اهمیتی یوخدور

هرکس خائنلرین افکارینی مشوب ایتمك ایچون بعضی حیلات دن عاری یالان عایعات خلقین ایچینه بوراخارسا بیز بو کیمی ، جاسوس لارا ، بوکیمی آداملارا رحم ایتمیه جییك ، اونلاری رحمسیز جه سینه محو ایده‌جییك . آقای پیشه‌وری نین سون چیخیشی‌دا سورکلی آلقیش طوفانی و اوررا صداسیله قورتاردی . تدان سونرا بو ، هیجان واحساسات ایله دولی اولان ، طنطنه‌لی قونفرانس ساعت ۱۰ یاریمدا خاتمه تاپدی .

تهران ولتلدن رادیوسی

اول صفحه‌دن بقیه

دده‌سی نده آقای قوامین باباسی اوندا بیر حاطیقدا اولسون زحمت چکمه‌ییلر که توزمنافع‌لرینه اوبعون بیر حالدا تعمیر ایله‌میشلر. یوناماچ اولماق یعنی نه‌دیمك‌در؟

آذربایجان ملتی هماتسی ادام زاده ده نظر ایله‌ییب در که ، آینه نسلدن . نسله اونلار ایشله‌یه‌جکدرلر ، ساطه‌لر ایده ییب و ایسته‌دیکلری وقتده اونلارا من جوره ناسزا ، توهین و آغالیق ایده‌جکلر .

قوشون و ژاندارم فرمانده‌لری اونلاردان اولسون ، بو سوزلر آذربایجان ملتینه توهین دگل می‌ده‌در؟ بو ، آذربایجان ملتینی ایکنجی دفعه اولاراق سیچیللارا سالیب ، اونلاری رضاشاه زمانی کیمی سوپوب سوغتا دوندرمك دگل ، بس نه‌در؟

خالصه کندلرینین کندیلر آراسیندا بولونمه‌سینه مخالفت ایدن تهران نه اینکه بیزیم یانیمزدا بلکه ، تمام ایران و دنیا ملتلرینین یانیندا توز اوزوجونی آچدی .

هامو آزادیخواهلار آنلادیلار که ، نه‌قدر تهران حکومتی وار و نه قدر او حکومت قانون اساسی آدیندان مخصوص بیر طبقه‌نین نفعی ایچون استفاده ایدیر ، حتی بیر برسندا یئنه اجرایه قویولان بشر بولگوسی قانونی ایراندا ، یعنی ۴۰ ایللیك مشروطه تاریخینه مالك اولان بیر اولکه‌ده عملی اولمیاجاقدر . بو سوزی بیز دفعه‌لرله دیمیشیك ، دییریك و دییه‌جه‌ییك . تهران ارتجاعی ! بیل ، آنلا و ایشیت ! بیز داها اختیاریمزی سیزه ویرمیه‌جه‌ییك ، بیر داها توزوموزه آغا قبول ایتمیه‌جه‌ییك . ایندی نه اینکه بیزه حتی تمام دنیایه ثابت اولوبدر که ، تهرانین فعلی حکومتی نه بیزی اداره ایلیه بیلر ، حتی توزلرینی بئله اداره ایلیه بیلمیرلر . چوروك آغاج میوه ویره بیلمه‌دیگی کیمی ، توخ ایاپیندان قالما بیر عده ارتجاع ۱۵ میلیون آزادلیق تشنه‌سی اولان بیر خلقی سعادته‌چاته‌بیرا بیلمز .

تهران ارتجاعی بیلمه‌لیدر که ، تاریخ تازه‌لنیر . آذربایجان خالقی مشروطه نین بناسینی قویدیغی کیمی ، بو دفعه ده توز مختارلیغینین بناسینی قوروب توز ملی اراده سیله‌ده اونی ابدی اولاراق ساخلایاجاقدر !

نمره ۱ ر ۳۳۲۲ ۲۶ ر ۲ ر ۲۵

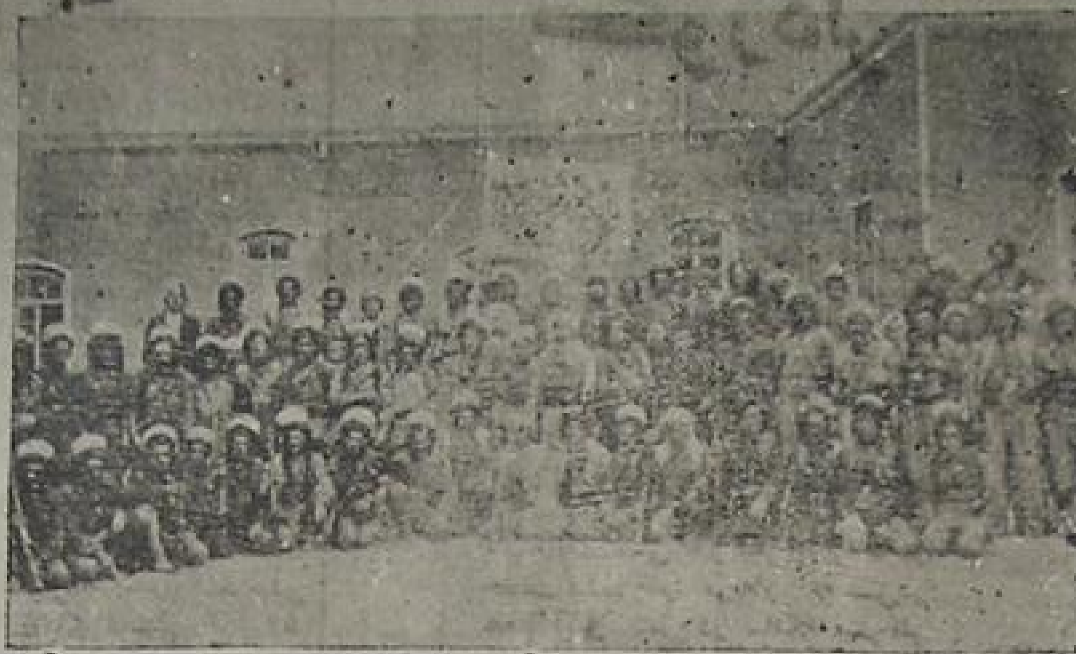
اعلان

اوشخصلار که مالکیت ورقه لری صادر اولماییبدر ثبت کل اداره‌سینه رجوع ایدیب آلسینلار.

عدلیه وزیر معاونی و ثبت اسناد مدیرکلی

۵۰۱ ش ۷٦ اعتماد

قهرمان کرج خلقینین یغنجاقلاریندان بیر نئچه منظره

ملتیمیز آزادلیغیمیزین حقیقی ضامنی‌دیر!

اول صفحه‌دن بقیه

دستبرددیندن بو ملی و تاریخی عنعنه‌لری ایندیه کیمی چوق قاراتلیق وضع و شرائطده حفظ ایله‌ن بیر ملت ایندی ایسه توز آزادلیغین و خصوصیتلرینی حفظ ایتمگه قادردر .

بیز هر قیمته اولورسا ، اولسون آزادلیغیمیزی و ایندیکی اجتماعی شرائطیمیزی و ملتیمیزین طلبالیله اویغون اولان مسئله‌لری تمامیله حیاته کئچیره جه‌ییك .

ملتیمیز توزی بو مقدس آمالین یاراتماغینین حقیقی ضامنی‌در!

یاشاسین مقدس یوردوموز آذربایجان و اونون قهرمان خلقی! فدرمحمدی

روبین مختاریان

خلقیمزین روحی ازیلمزدر

قهرمان خلقیمزین آنا وطنی اولان آذربایجان قرنلر بویی آزادلیق و حق یولوندا آپاردیغی مبارزه‌لرین نتیجه‌سنده دنیا اوزه‌رینده ان قوجامان و قهرمان بیر خلقین یوردی تانیلیب در .

نئچه دفعه‌لر مختلف قوشونلار طرفلندن تاخت و تاز موردینده قرار دوتان آذربایجان خلقی توز وارلیغینی آزادلیغینی و مدنیتینی حفظ ایتمك ایچون بیر قهرمان کیمی آیاغا قالخیب توز غیرتلی و ناموسلی بالالارینین فداکارلیق و رشادتلرینین سایه‌سنده دشمنین دفعه‌لرله چوخ اولان قوشونلارینی قارسا ماغین

مطبوعات افقمیزده

یئنی بیر اولدوز !

نئچه گون اول ، قیزیل مطالعه مزین اولان مدنیت غزته‌سی الیمه گئچدی . من اونی چوق شوق و مراق ایله اوخودوب اوسدا اولان صحبت رنگی و آهنگ سطرلری ملی متاثر ایتدی .

مدنیت غزته‌سی بیزیم ملی مطبوعات افقمیزده پارلایان یئنی بیر اولدوزدر .

بو اولدوز گئتدیکجه زه‌دین پرده‌لری آردیندان پارلارسادا او بیر (قمر) کیمی توردی‌تی ، اوداق لاردان باشقا بیر منور محیط دن کسب ایدر .

بیله که اوندا هنوز انورین احساس قمندن تسرکولن زنگ اینجیلر گورونور . او روزنامه‌ده هنوز حندائین سسی صمد وورغو نون دریانین آهنگی دویولور .

مدنیت غزته‌سی بیزیم سویملی دوستلاریمیزین مساعیسی سایه‌سنده منتشر اولان گوزل و بدعی بیر زردر ، بو اثر بالخاصه گنجلر ایچون بیلملی بیر تحفه و بویوکلر ایچون ده شایان توجه بیر مجموعه‌در .

مدنیتین دگرلی مقاله‌لری ، گوزل و مراقلی قاریقاتورلاری انساندا درین دویغولار ایجاد ایدیر .

او مجموعه‌نین سون صفحه لرینده (شیخ شعبان) ی تمثیل ایدن ایکی (شکل) فوق العاده طبیعی و گوزل در . لکن ایچ صفحه‌لرینده‌کی رسملر سونوك و بیر آزدا مبهم ساده امید اولونور که گلیجك شماره‌لرده داها آیدین رسملر ایله تزیین اولونسون .

خلاصه (مدنیت) هر جهتدن مزین و گوزل بیر غزته‌دیر . بیز بو روزنامه‌نین دوامنی آرزو ایدیب و اونون موسسلری ایچون ده توفیق دیله‌ریك .

ساهر

ایدیبدیر . آذربایجان خلقی بین آچیق آلنین مختلف دشمن طوفانلارینین قاباغیندا قرار دوتماغینا باخیاراق اونون بویوك روحی هیچ بیر وقتده ازیلمییب و توز دوشمنین قاباغیندا باش اگمه‌ییبدر .

بالاخره آذربایجان ملتی آخردا ۲۰ ایللیك دیکتاتورلیق رژیمندن و اسارت زنجیرلرینین آغیرلیقلارندان تنگه گلیب و توز رشید بالالارینی یادا سالیب قیام ایتدی و تمام ملتینین بیرلیك و اتحادی سایه‌سینده دنیا آزادیخواه خلقلرینین خصوصا آذربایجان خلقینین افتخاری اولان ملی حکومتیمیزی یاراتدی .

بو حکومتین اساسی آذربایجان خلقینین عالی روحی در ، اونون همتی درو اونون قرعین فداکارلیغی در . آذربایجان خلقی توز ملی حکومتینی یاراتدیغی کیمی هر قیمته اولورسا اولسون حفظ ایتمگه ده آند ایچیب‌در .

او توز الی ایله یاراتدیغی حکومتی هیچ بیر وقت الدن ویرمگه مایل دگل ، چون آذربایجان اونون عزیز وطنی‌در . آذربایجان ملتی‌نین اورگی آیریلماز باغلی بند‌لرله آذربایجانین هر بیر داغینا و داشینا باغلی در .

آذربایجان خلقی ایندی آزاد یاشاییر و توز آزادلیغینی همیشه‌لیك اولاراق حفظ ایتمه‌جکدر

آذربایجان مطبعه‌سی